

POLITIK

Justeret gymnasialt grundforløb

Forslag

DEG foreslår, at gymnasierne genoptager den procedure for valg af studieretning, som var tilknyttet gymnasireformen fra 2005: Eleverne forhåndstilkendegiver studieretning ved ansøgning i marts måned, og vælger endeligt studieretning ved afslutningen af grundforløbet. Dog med den ændring, at det skal være en lokal beslutning på det enkelte gymnasium, om forhåndstilkendegivelsen skal anvendes som udgangspunkt til at danne klasser ved studiestart eller ej.

Forhåndstilkendegivelse

Med reformen fra 2017 skal eleverne ikke længere forhåndstilkendegive hvilken studieretning, de ønsker at begynde på, når de søger om optagelse på en gymnasial uddannelse. Det har medført, at flere elever skifter mening om valg af studieretning. Det er dog stadig 63 % af eleverne, som ikke skifter mening om ønsket studieretning i løbet af grundforløbet.¹

Hvis eleverne forhåndstilkendegiver hvilken studieretning de ønsker, vil det kunne kvalificere den individuelle evalueringssamtale, som alle elever skal have i grundforløbet. Samtalen kan således tage udgangspunkt i, om eleven ønsker at fastholde sit valg af studieretning eller har ændret mening og ønsker at skifte. Dermed bliver det muligt at hjælpe eleven med at afgøre, om vedkommende har foretaget sit valg på et kvalificeret grundlag og samtidig udfordre eleven, hvis vedkommende primært har sociale frem for faglige begrundelser for valg af studieretning.

Ved at genindføre et foreløbigt valg af studieretning ved tilmelding vil den uro og bekymring, der opstår i forbindelse med overgangen fra grundforløbet til studieretningsforløbet og etableringen af de nye klasser, kunne mindskes markant. Kontinuiteten i fagenes arbejde bibeholdes og lærerskifte undgås.

Årsagen til, at DEG anbefaler, at anvendelsen af forhåndstilkendegivelserne i klassedannelsen i grundforløbet skal besluttes lokalt, er, at der også er fordele ved at etablere grundforløbsklasser.

Dels er mange elever glade for, at den ekstra klassedannelse i grundforløbet giver dem mulighed for at kende flere på gymnasiet uden for deres studieretningsklasse. Dels kan en bekymring ved at genindføre forhåndstilkendegivelsen være, at særligt elever som ønsker at søge ind på hhx eller

¹ <https://www.stil.dk/aktuelt/uvvm/2018/nov/181122-faqliqt-niveau-bestemmer-gymnasieelevers-udbytte-af-grundforloeb>

htx ikke kender profilfagene fra folkeskolen, og dermed er fristet til at lade sociale grunde spille ind i deres første valg af studieretning, og af samme årsager ikke ønsker at ændre valg efter grundforløbet. Grundforløbets aktiviteter bør dog i en vis grad imødekomme dette.

Ved at lade det være en lokal beslutning om forhåndstilkendegivelsen skal anvendes som udgangspunkt for klassedannelsen, kan den enkelte skole tage hensyn til de lokale forhold.

Grundforløbets indhold fastholdes

DEG anbefaler ikke, at der ændres på grundforløbets indhold. De vejledende aktiviteter, faglige forløb og evalueringssamtalen jf. lovens § 21 fastholdes, så eleverne stadig udfordres på deres valg af studieretning og informeres om andre muligheder.

Undervisningen i grundforløbet gennemføres ens i alle klasser og afsluttes med grundforløbsprøver som nu, og længden af grundforløbet fastholdes.

Valg af studieretning

Eleverne skal ved afslutningen af grundforløbet endeligt vælge studieretning, men der forventes langt færre skift af lærere og klassekammerater for den enkelte elev.

Et eventuelt skifte af studieretning skal ske efter samme regler, som når en elev ønsker at skifte til en anden gymnasial uddannelse efter grundforløbet, dvs. hvis der er plads.

Baggrund

Det gymnasiale grundforløb består af en række gode og relevante elementer, som sikrer de nye gymnasieelever en god indføring i gymnasiet og giver gode input til at tage det endelige valg af studieretning. Grundforløbet har dog også en række udfordringer: Særligt er overgangen mellem grundforløbet og studieretningsforløbet præget af unødige skift for mange elever med en oplevelse af manglende kontinuitet, relations- og læringstab.

Mange elever oplever, at det er svært at skifte fra grundforløbsklassen til studieretningsklassen – bl.a. fordi de sociale og faglige relationer til både klassekammerater og lærere i grundforløbsklasserne er stærke. Skiftet medfører stor utryghed hos eleverne, og i nogle tilfælde overvejer eleverne efterfølgende at skifte skole eller studieretningsklasse. I 2018 udgav Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) 3. delrapport i følgeforskningsprogrammet for gymnasireformen, som underbygger at eleverne oplever at skiftet fra grundforløbsklassen til studieretningsklassen er svært.² Undersøgelsen peger på, at det især er to forhold, som giver elever en god start på gymnasiet:

² <https://www.eva.dk/ungdomsuddannelse/gymnasireformen-foelgeforskningsprogram-3-delrapport>

1. Gymnasierne skal tilrettelægge sammenhængende afklarende og vejledende aktiviteter, der tager afsæt i den enkelte elevs behov.
2. Eleverne skal helt fra starten føle sig socialt og fagligt inkluderede for at være motiverede for at deltage i undervisningen.

For at imødekomme disse behov foreslår DEG, at man fastholder grundforløbet på 3 måneder, men at eleverne ved ansøgningen om optagelse forhåndstilkendegiver hvilken studieretning, de ønsker at begynde på. Herved vil man kunne lette overgangen fra grundforløbet til studieretningsklassen, men samtidig fastholde de afklarende og vejledende aktiviteter.